

Forord

AV SOLFRID SURLAND

En ung kvinne i gult oljehyre på dekket av en Esmekker yacht, alene på havet med et slep av trosser i vannet, dette bildet av Naomi James er et ikon for seilere som drømmer om langtur ut i det ukjente. Hennes beretning om jordomseilingen er en episk reise i stil med klassiske fortellinger som Joshua Slocums «Første mann rundt jorden alene» 80 år tidligere.

Men mens Slocum gjør strandhugg og opplever eventyr på fremmede kontinenter, er Naomi James' eventyr begrenset til hennes 53' univers, en klassisk Gallant. Mutters alene, med en sviktende kortbølgeradio, med kart, kompass og sekstant til navigasjon og skipsbarometeret til værmelding. Bondejenta fra New Zealands indre møter ikke fremmede sivilisasjoner, kun seg selv og elementene. Allikevel, i løpet av de 9 månedene på havet kjeder hun seg ikke. Det gjør heller ikke leseren.

Jeg møtte Naomi James i 2008, året før hun fylte 60. Det var intet forhenværende over henne, til tross for de tre tiårene som hadde gått siden solojordomseilingen. Hun lignet slående på seg selv fra bildene i «Første kvinne rundt jorden alene». Det blonde håret hadde fått gråstenk, men blikket var det samme blå, direkte. Jordnær, skvær og handlekraftig, næret av sine irske røtter, det var inntrykket hun ga. Men 30 års distanse hadde gitt henne et annet perspektiv på jordomseilingen.

«Noe av det beste som kom ut av jordomseilingen», reflekterte Naomi James hjemme ved kjøkkenbordet, «var at jeg lærte å stole på meg selv. Hvis noe trenger å gjøres, er det bare å sette i gang. Ikke vent på at en mann skal komme forbi og fikse det for deg.» En lærdom hun ikke har glemt, der hun selv er rørlegger og snekker i huset, som er vel tuftet på den irske landjorda. Mange av oss kvinner kunne gjerne ta med oss den lærdommen ombord i familiebåten, hvor vi fort reduseres til en altfor lett matros. Det står jo som regel en mann parat til å gjøre jobben for oss.

Å gjennomføre en aleneseilas jorda rundt krever mer enn en dyktig seiler. Like mye som optimal seilføring og klok navigasjon, handler seiling – og i særdeleshet non-stop aleneseilas – om å finne ut av ting som ikke virker og fikse ødelagte deler, kort sagt, være praktisk og nevenyttig. Kvaliteter en bondejente kan være like godt utstyrt med som en som har gått alle gradene fra seiljolle til regattamaskin.

Soloseilas handler også om et møte med seg selv og livet i sine ytterpunkter. Det handler om å overleve. Naomis fortelling er en studie i hva mennesket henter av ressurser i seg selv når overlevelsesinstinktet slår inn.

Én dag underveis snudde opp ned på livet hennes. Bokstavelig talt: Express Crusader kullseilte i Sydhavet. I boka beskriver hun morgenen den 26. februar 1978 nøkternt og konkret. I virkeligheten slapp dette øyeblikket, da hun var helt alene i stormen og alt kunne skje, aldri tak i henne. Hun hadde hatt en eksistensiell opplevelse det var vanskelig å sette ord på, en slags åpenbaring. Mange år senere

skulle denne opplevelsen gjøre henne til filosof. For det var først da hun kom over filosofen Wittgenstein, som skrev om ekstreme øyeblikk da livet hans hang i en tråd under første verdenskrig, at hun følte gjenkjennelse. I 2005 tok hun doktorgraden i filosofi på Wittgenstein.

«Seiling var egentlig ikke min greie», har hun sagt i et intervju for ikke lenge siden. Jenta som trivdes så godt alene på havet at hun slett ikke hadde noe behov for å nå land underveis, gikk i land for godt tidlig på åttitallet. Hun bestemte seg underveis i regattaen Storbritannia rundt, som hun forøvrig vant sammen med mannen Rob. Sjøsyken tok knekken på henne. Den var en konstant plage på disse kortere turene. På en jordomseiling er jo ikke sjøsyke noe tema siden kroppen venner seg til bølgene etter to–tre dager.

Seilere er av to typer: De som seiler for sportens skyld, typisk regattaseilere, og de som seiler mest for turens skyld. For de ekstreme seilerne, pionerne og verdensrekordholderne, forestiller jeg meg at noe kommer i tillegg. For Naomi James tok det 20 år å skjønne hvorfor hun måtte seile jorda rundt, alene og non-stop (sistnevnte krav måtte hun riktignok renonsere på). «Jeg ville bevise at jeg dugde til noe», sier hun.

En motivasjon hun neppe er alene om blant sportshistoriens store navn. Uansett gjør det ikke prestasjonen hennes noe mindre. Og uansett motiv, Naomi James' bok er en fortelling om hva ukuelig pågangsmot kan utrette, og om seiling i sin råeste form, seiling på harde livet. Naomi James er for alltid en av seilhimmelens lysende stjerner som inspirerer vår egen langt mer beskjedne ferd over havet.

Grønne åkre

Det var kaldt. Jeg satt i full oljehyre, kilt inn i et hjørne av cockpiten, engstelig på vakt mens lyset langsomt svant fra himmelen. Svarte kolonner av byger med regn og kuling marsjerte opp over horisonten, passerte lavt over og traff «Crusader» med hissige spark rett som det var. Et eller annet sted bak veggene av jagende skyer gikk solen ned, og jeg prøvde å stirre meg til et lite signal fra den — noe rødt, om bare en liten touch av lyserødt — som kunne fortelle meg at morgenen ikke ville komme med en ny storm. Før den siste hadde været tedd seg omtrent som nå, men med et kobberskjær over himmelen, noe illevarslende grønnngult som hadde fått hjertet til å synke i meg. Hver kveld siden hadde jeg vært på dekk, på vakt til følelsen frøs bort i ansiktet og i hendene, klar over at «Crusader» sannsynligvis ikke ville greie enda en storm med masten i behold, skadet som den var og dårlig støttet etter min nødreparasjon på riggen. Enda hadde jeg over tusen mil å seile før vi kunne runde Kapp Horn. Bare tanken på det sendte kalde ilinger nedover ryggen. Enda to uker eller mer før jeg kunne nå havn på Falklandsøyene — om i det hele tatt. Jeg hadde sluttet å tenke på Falkland, bare klare hvert døgn som det kom. Men stadig oftere tenkte jeg, hva gjør jeg her? Hva i himmelens navn drev meg hit, til det hivende, fiendtlige og tomme Sydhavet..?

Det hadde alltid vært slik at fantasien min glødet av andre menneskers bragder. Når jeg dagdrømte som barn, var jeg den berømte danseren eller pianisten eller den heroiske oppdagelsesreisende som slo verden med undring over mine evner og dristighet. I virkeligheten var jeg selvfølgelig noe helt annet, en svært unnselig liten pike, noe som ikke var overraskende ettersom jeg fra fødselen av og til jeg var tolv bodde på en avsidesliggende kvegfarm dypt inne i de grønne beitemarkene bak Hawkes Bay, New Zealand, og bare hadde min bror, mine søstre og foreldre rundt meg. Bortsett fra de to lærerne våre og den årlige turen til nærmeste by, så vi sjelden andre mennesker. Jeg kan godt huske at det skulle mye til å få oss barna ut av tryggheten inne i bilen når vi var kommet til byen og skulle møte svermen av mennesker der, folk som ikke lignet det minste på dem som befolket våre dagdrømmer og eventyr ved sengetid.

Om kontakten utad var mager, hadde livet på gården fordeler som gjorde opp for det og mere til. Vi hadde naturen. Vi kunne streife omkring hele dagen i mark og kratt og langs bekkene, og det hendte ikke noe verre enn at vi kom hjem med istykkerrevet tøy eller skrubbsår på knærne. Av oss fire barna var det særlig jeg som likte å flakke omkring, og ofte gikk jeg meg vill. Jeg tror jeg arvet vandrelysten fra min far, som var fra den irske siden av Powersfamilien og hadde forlatt County Waterford 16 år gammel for å finne seg arbeid i New Zealand. Noe å gjøre med seiling hadde han aldri hatt, så jeg kan ikke beskyldte ham for å ha gitt meg dragningen til sjøen. Ikke i hele familien kunne vi oppvise så mye som en søndagsseiler — for ikke å snakke om en admiral

eller kaptein. Vi var ekte landkrabber alle sammen, og kom det til sport, var det ridning fremfor noe.

Så snart vi hadde lært å gå, kunne vi også ri — vanligvis uten sal og på ponnier som gikk i arv. Det var snaut med penger på gårdene i den tiden, og vi hadde ikke råd til dyr eller utstyr av den sorten som enkelte av våre bedrestilte naboer kunne oppvise. Men hva vi manglet i eleganse tok vi igjen i utholdenhet. Det var snaut et hesteshow eller en jaktsamling som ikke hadde full deltagelse av Powers-ungene, som ikke alltid gjorde det riktig, men alltid sto på med begeistring. Annen sport var det ikke tid til. Men en gang bygget vi en båt. Uheldigvis var byggeplassen innpå en kilometer fra nærmeste vann — en andedam — og da vi omsider hadde halt nybygningen til vannkanten, var mye av vår seilerinteresse gått fløyten underveis. Båten sank så fort vi hadde fått satt den utpå, og restene av vår interesse forsvant med den.

Bøker spilte en stor rolle for oss, og kveldene gikk med lesning. Både mor og far hadde lest mye, og det var alltid et godt utvalg av litteratur å forsyne seg av. Bøkene var en del av livet vårt, og skikkelsene i dem var virkelige. De var totalt annerledes enn menneskene i vår lille verden og hadde følgelig grenseløs tiltrekningskraft, uten sløvende konkurranse fra fjernsynet — som ennå ikke var kommet til New Zealand. Som alle barn spilte vi disse diktete eller historiske personene når vi lekte, og da hverken foreldrene våre eller omgivelsene holdt oss tilbake, ble leken temmelig uhemmet. Det var naboer som mente at vi Powers-ungene oppførte oss som ville indianere, men mor pleide å si at det ikke gjorde noen skade.

Jeg kan huske bare ett besøk ved kysten mens vi var barn, og da fikk jeg krampe av å prøve å svømme like etter at vi hadde spist. Min bror Brendan måtte også dras opp av vannet, etter føttene, som følge av den samme utålmodigheten. Jeg var 23 år da jeg lære meg selv å svømme, og det foregikk fra en strand i Jugoslavia.

Fra jeg var fem til jeg var tolv år gikk jeg på en bitteliten skole i nærheten sammen med min bror og to søstre. Med barnets listighet og et søtt smil greide jeg å unngå å gjøre det jeg skulle, som å lære å regne og stove, og i stedet henga jeg meg fornøyd til lek og dagdrømmer.

Ved passende alder ble mine søstre Fiona og Juliet sendt til katolsk kostskole. De savnet livet på gården og var svært ulykkelige. Jeg ventet i angst på den samme skjebne, men lykkeligvis flyttet mine foreldre i mellomtiden til en større gård i et annet distrikt. I stedet for kostskolen ble jeg sendt til stedets middelskole, og det var noe av et sjokk å bli satt ved en pult hvor man forventet at jeg skulle gjøre noe. Det var sent å starte i en alder av tolv år. Det er mulig at jeg ikke i noe tilfelle ville ha blitt en særlig flink elev, men nå gikk det slik at jeg anstrengte meg bare i fag som interesserte meg — og de var ikke mange. Selv om vi kom mer i kontakt med andre mennesker på det nye stedet, var vi fortsatt sjenerte og tilbrakte fritiden hjemme.

Da jeg var tretten, fikk jeg min første hest, arvet etter Juliet. Den var så vidt ridd inn og så full av triks som en villhingst. Juliet var blitt kastet av og ville, fornuftig nok, ikke ha mer å gjøre med den. Jeg kunne ikke motstå denne sjansen til å få min egen hest, om

aldri så skummel, og hver dag det året kjempet vi med hverandre. En slags gjensidig avtale som vi kom til nokså snart, var at den hev meg av, og, når det var gjort, lot meg få ri den. Jeg oppdaget at jeg hadde en god del stahet i meg. Jeg hadde bestemt meg til å ri den hver dag, klar over at det utelukkende ville komme av feighet om jeg ga opp. Jeg var dum nok til å være opptatt av at jeg ikke måtte være noen reddhare.

Jeg var en einstøing på skolen, hadde enten en venninne eller ingen og satt for det meste i skolebiblioteket. Jeg likte ikke å bli sett alene, for da følte jeg at jeg stakk meg ut, men det var som jeg ikke fikk til å slutte vennskap i en gjeng.

Jeg kom på en pikeskole i Rotorua. Fiona og Juliet var der også, men skolen var så diger at det var bare så vidt jeg så snurten av dem. Det vakte mild forbauselse etterhånden at disse to var søstrene mine. Åpenbart undret det lærerne at samme foreldre kunne frembringe noe så forskjelligartet i lynne og skoleprestasjoner. Jeg kjedet meg og lot tiden gå med dagdrømmer. Karakterene mine ble verre og verre, og i fortvilelse foreslo min mor at jeg skulle gi opp skolen og heller begynne i lære hos damefrisøren på stedet. For meg kunne det komme ut på ett. Men da jeg sto overfor årseksamen og utsikt til sikker stryk, forlot jeg skolen og startet på fire og et halvt års læretid.

Da jeg kom i tenårene, holdt jeg mer og mer til ved bekken nær gården, fisket eller bare satt og stirret på strømvirvlene mens jeg funderte. Jeg elsket å være ute på uværsdager når vinden rev i trærne og styrtregnet fikk det til å flomme i dalsøkkene. Jeg var betatt av naturkreftene og innbilte meg det var fordi

de sto over all menneskelig makt. Mer sannsynlig var jeg forspist på romantisk litteratur.

Arbeidet passet meg bra. Jeg hadde alltid hatt en viss kunstnerisk sans og likte å gjøre ting med hendene. Å være omgitt av kvinner slik var av tvilsom verdi, men det kurerter meg for min landsens sjenertethet og ga meg varig motvilje mot sladder og snikksnakk. Jeg kunne ikke fatte noen interesse for det evinnelige tjatt om hjem og naboer og hva man skulle lage til middag. Det var mye jeg gjerne ville finne ut om menneskene, hva som drev dem og fikk tingene til å skje, men svært få av kvinnene jeg traff syntes å være interessert i slikt. Jeg måtte tilbake til bøkene og prøve å finne ut av tingene annenhånds.

Da jeg var sytten, forsto jeg plutselig for en idiot jeg hadde vært som hadde sluttet på skolen uten å kunne noe som helst. Tanken på min formodede dumhet begynte å trykke meg, og jeg bestemte meg for å gjøre noe med det. Jeg tok kveldsundervisning tre ganger i uken, og etter et år tok jeg realskoleeksamen i kunsthistorie og tegning. Året etter leste jeg tysk. Jobben min var blitt kjedsommelig, og jeg fant ut at jeg ville ut og reise.

Østerrike interesserte meg fordi det måtte være innbegrepet av forskjellen mellom det unge New Zealands kultur og den gamle europeiske. Som unge mennesker flest gjennomgikk jeg faser av motvilje mot det etablerte mønster. Mine gamle klassekamerater giftet seg og fikk barn, jeg kunne bare ikke se meg selv gjøre det samme. Jeg ønsket meg noe annet. Hva? Jeg visste ikke, men noe som var annerledes måtte finnes.

De neste tre årene, til jeg var 21, gikk jeg inn for å spare til reisen. Juliet hadde også bestemt seg for å dra til Europa, så vi planla å reise sammen. Jeg gikk ikke mye ut i denne tiden, men brukte masser av tid på å bygge steinbed i haven hjemme.

Når jeg ikke dro sammen hauger av stein, red jeg, ofte dagen lang. Vi hadde fått fjernsyn nå, men det ga meg lite. Kveldene var til å lese i. Jeg lå på været: det var mange ting jeg kunne ha gjort, men siden jeg hadde bestemt meg for å reise, ville jeg ikke vikle meg inn i noe som kunne hindre meg. Fremtiden var en åpen rubrikk, jeg hadde følelsen av at jeg kom til å stige ut i det tomme rom. En interessant følelse. En ting var jeg helt sikker på: jeg ville ha styring på min egen fremtid, jeg ville velge i stedet for å godta.

Juliet og jeg forlot New Zealand nyttårsaften 1970. Vi hadde planlagt å begynne med noen få måneder i England før vi kastet oss ut i et «fremmed» land. Vi reiste med båt, den tok nesten fem uker, og de første tre dagene var jeg sjøsyk — ikke så rart ettersom vi kom borti halen på en syklon. Da det vel var overstått, gledet jeg meg kolossalt over livet ombord. Jeg lærte å spille sjakk og bridge, like gresk mat og finne frem dit jeg ville gjennom duvende korridorer i kilometervis.

Vi kom til England, tok toget til London og havnet omsider i en leilighet i Richmond hvor vi holdt til i ti måneder. Jeg fikk jobb som frisør, men droppet den fort og prøvde meg isteden som barpike — morsomt, men lite innbringende. Arbeid opptok forholdsvis lite av min tid og tenkning, jeg var besatt av det mer påtrengende og personlige spørsmål — hva jeg skulle

gjøre med livet mitt. Å bo og arbeide i London var iallfall ikke svaret, da kunne jeg like godt ha vært hjemme.

På båten hadde Juliet og jeg fått venner som kom til å bo i nabolaget, og for første gang i livet ble min uavhengighetssans og viljestyrke ute av stand til å avgjøre noe på egen hånd, og det var en følelse jeg mislikte meget sterkt. Det var så nedslående å oppdage at jeg ikke hadde egne meninger om noe spørsmål av betydning og sto i fare for å bli en etterplaprer. Jeg følte meg grønn og naiv, og stadig mer uvel når jeg kom med meninger som ikke var mine og som jeg ikke var overbevist om. På slutten av de ti månedene begynte den lille gruppen vår å spre seg, og jeg bestemte meg til å sette kursen for Østerrike, det som jeg hele tiden hadde hatt vage planer om.

Juliet hadde planlagt å fortsette til Tyskland, men i siste øyeblikk kom hun til at industribyen og lærerjobben hun skulle få der hørtes lite fristende. Så hun ble med meg til Østerrike i stedet. Vi reiste til fjelldistriktet i Tyrol og håpet å få arbeide på et skisenter. Juliet kunne ikke tysk og jeg svært lite, dermed var sjansene til å prate seg inn i noe fint heller tynne. Vi måtte være fornøyd med hva som helst og endte som servitører, noe jeg hatet, særlig fordi det aldri ble tid til å stå på ski — det som hadde vært den egentlige hensikten vår. Etter en måned ble jeg syk, og da jeg kom til hektene igjen, var både snøen og turistene forsvunnet. Nå var servitører det de trengte minst, og vi måtte se å komme oss avsted.

Jeg dro til venner i Frankrike for å bli helt frisk og planlegge neste trekk. Med bare seksten pund i

lommen tok jeg toget til Wien. For første gang i mitt liv skulle jeg være helt alene.

Jeg fikk jobb med det samme i en frisørsalong. Det syntes å være det eneste jeg kunne gjøre med så dårlig tysk. Men så snart jeg begynte å forstå språket tilstrekkelig, vendte de gamle skuffelsene tilbake. Disse menneskene snakket ikke bare et annet språk, holdningene og interessene deres var fjernt fra meg. Var sladder og andre menneskers liv det eneste i verden folk var opptatt av? Hvor var menneskene jeg hadde lest om, hvor var spenning, fare, noe slags mening ved tilværelsen? Det begynte å se ut som jeg var på feil sted for å finne noe av dette.

I seks uker, inntil Juliet kom, sa jeg snaut et ord, og selvfølgelig slett ikke noe på engelsk. Det forbauset meg ikke, da det var over, at jeg så vidt var i stand til å uttrykke meg sammenhengende. Til å begynne med var det slitsomt ikke å kunne språket, men å være alene i mengden ga meg en følelse jeg likte. Det var ikke dumt sånn å kjenne seg adskilt fra menneskene og deres problemer, og jeg fant ut, faktisk, at jeg foretrakk å ikke kjenne noen. Jeg forsøkte å pønske ut hva som kunne være årsakene til en slik innstilling og kom til — bortsett fra min allergi mot kjedelig snakk — at det måtte være et drag av eskapisme i meg. Jeg fikk ikke lett kontakt, og jeg avskydde tilfeldige møter, da ble jeg keitet og kunne aldri finne på noe å si. Jeg kom i vane med å unngå å se på folk når jeg gikk på gaten, noe som lett lot seg gjøre bare jeg passet på å stirre inn i utstillingsvinduene — til forbløffelse for Juliet når jeg gikk rett forbi henne.

Jeg kom til at denne anonyme tilstanden ikke kunne holde i lengden og satte meg fore å bli kjent med noen

få mennesker. Jeg kom meg også med på kveldsundervisning i tysk på universitetet. Resultatet var at jeg oppdaget at jeg likte språk og gjerne ville snakke tysk godt.

I forsøkene på å finne noe jeg virkelig kunne ha lyst til å gjøre, tok jeg også kurs i maling og modellering. Ellers satt jeg på rommet mitt og leste eller vandret rundt i de små gatene og smugene i gamle Wien. Det var fint å høre musikk som plutselig tonet ut over en havemur, eller se snøfnuggene seile gjennom det varme lyset fra butikkvinduene, butikker som så ut som de hadde vært der bestandig. Jeg likte å gå på brosteinen i de smale gatene hvor hærskarer av figurer og underlige dyr i stein tittet ut over portene eller under takskjeggene.

Jeg besøkte nær på hver eneste kirke i byen — en underlig beskjeftigelse for en ateist. Selv om min barndoms religiøse overbevisninger langsomt hadde løst seg opp gjennom årene, likte jeg kirker og gikk sjelden en forbi uten en rask kikk for å se hvordan den var inni. Hvelvene som tapte seg skumt oppover vekket minner om den tiden vi pleide å besøke en gammel maori-kirke i en nabolandsby, og jeg stirret inn i de mørke hjørnene for å se om engler eller demoner ville vokse ut av veggene.

I timevis satt jeg på kafeer, fascinert av små gamle damer som trakk ut tiden over deres ene kopp kaffe og et glass vann, en teknikk jeg antok de hadde utviklet gjennom år. Jeg ble grepet av desperasjon ved å betrakte meg selv i denne rollen i år som skulle komme. Det var ikke lenge mellom den slags sykelige tanker, og fremdeles var jeg ikke kommet noe nærmere en løsning. På begynnelsen av sommeren 1973 hadde jeg hatt nok. Jeg sa opp jobben og kjørte

en sykkel. Den beste måten å oppleve tingene på nært hold var sikkert å bruke bena, men på den annen side ville det begrense bevegelsesmulighetene om jeg skulle bære mine eiendeler på ryggen. Sykkel bød seg som et brukbart kompromiss, og med tanke på alle Østerrikes motbakker, satset jeg på en som hadde en liten motor bak.

Jeg la byen bak meg og styrte opp i åsene som omkranser Wien. I en liten sykkelveske hadde jeg et ekstra par olabukser, en genser og noen pocketbøker. Jeg valgte de minste veiene jeg kunne finne, og det hendte at jeg endte på tunet hos en bonde og måtte snu i en fart. Sykkelen var super, lett nok til at jeg kunne klare meg med pedalene på flatene og med sterk nok motor til å ta meg opp bakkene. Etter noen dager på lavlandet, var jeg klar for større høyder og satte kursen for det høyeste fjellpasset i Østerrike, Grossglockner.

Det var ennå snø på toppene og et stykke nedover, og det var bra kjølig. Bilistene som hadde kjørt seg fast med kokende radiatorer lo etter meg der jeg tråkket forbi, men på toppen måtte jeg sette inn alt jeg hadde av motor og legger og lår mot den sterke vinden inntil jeg nådde utforbakke på den andre siden og kunne rase tilbake til varmen. Nettene tilbrakte jeg i gjestgiverier, for etter å ha holdt ut en natt i et ungdomsherberge full av fnisende eller snorkende tyske jenter, kom jeg til at natteroen var verd prisen. Dagene var rolige og likevel mettet med inntrykk. Jeg snakket ikke med noen unntatt når jeg bestilte rom og mat, og jeg så bare få biler. Jeg greide å unngå de skremmende typene som jeg var blitt advart mot, og etter ti dager krysset jeg den tyske grensen og traff

noen av vennene mine fra Wien. Det var plass for sykkelen bak i bilen deres, og den neste måneden så vi oss om i Sveits.

Innen september var jeg i Hellas. Men jeg hadde allerede hatt nok av det ørkesløse, solstekte livet. Pengene var nesten brukt opp, men jeg hadde sverget aldri å gå tilbake til frisørsalongen og måtte følgelig prøve å finne på noe annet å bestille. Noen hadde fortalt meg om en skole i London som ga kurs for folk som ville lære å undervise i fremmede språk, så jeg søkte. Min mangel på kvalifikasjoner kunne ha holdt meg tilbake, men jeg hadde lært at i Europa kan man komme forbløffende langt om man bare kan bløffe seg gjennom de innledende stadier. Men dessverre var kursene fulltegnet helt til februar.

Tilbake i Wien begynte jeg å få temmelig snaut med kontanter, og på en innskytelse ringte jeg sjefen for Berlitz-språkkolen hvor Juliet arbeidet. Jeg ble invitert til en samtale, og før vi kunne komme inn på det farlige spørsmål om tidligere utdanning, hadde jeg forklart at Juliet var søsteren min. Det gjorde hele forskjellen, og de var heldigvis også underbemannet med lærere. Etter en måneds opplæring, sto jeg foran en klasse. Om noen av elevene følte seg mer usikre enn jeg, kunne det i så fall ikke være meget. Men etter hvert vennet jeg meg til å undervise voksne og mer velutdannede enn meg selv, og viste det seg at eleven forsto et ord eller uttrykk bedre enn jeg, slo jeg raskt om og begynte å snakke om idiomer. Staving var mitt svakeste kort, og jeg unngikk omhyggelig å skrive på tavlen.

Arbeidet var interessant, men jeg kom omsider til å innse at jeg aldri ville finne hva jeg søkte i en by.

Nå visste jeg helt avgjort hva slags liv jeg ikke ønsket å leve, men det sto igjen å finne ut hva den positive delen av svaret skulle være. Jeg bestemte meg for å dra av gårde på sykkelen igjen.

Det var juni 1975, og jeg trakk ut av Wien for siste gang. Det var en praktfull følelse å begi seg ut i det blå med alle bånd kuttet og ingen ting å bekymre seg om. Jeg liker å vinne distanse, og selv om det bare var åtti kilometer på en dag, hadde jeg en god følelse av å ha utrettet noe.

Mens jeg syklet lot jeg tankene kretse, innstilt på å gi meg selv nok av tid til å finne ut av hvor og hva. Jeg var lykkelig og sikker på å gjøre rett i å utfordre skjebnen istedenfor å vente på at noe skulle dukke opp.

Som ukene gikk med å sykle gjennom Østerrike og Sveits og siden Frankrike, kunne jeg merke en langsom forandring inne i meg. I det ytre skjedde det ikke noe spennende, iallfall ikke mer enn å måtte søke le for regnskurer eller lete opp et verksted som kunne reparere sykkelen. Men det var ideell medisin etter fire år i byen og satte meg i stand til å slå fast helt sikkert visse ting jeg likte. Jeg likte livet ute i det fri, jeg likte dyr. Derfor besluttet jeg å dra til England for å finne ut av mulighetene for å arbeide med dyr, kanskje i en zoologisk have.

Jeg skrev til foreldrene mine for å fortelle dem om mine planer og tok veien mot St. Malo, hvor jeg kunne få fergen og kanskje stoppe underveis for å se dyrehaven i Jersey. Jeg så meg om etter fergekontoret da en foretagsom ung franskmann tilbød seg å vise meg veien. Mens vi ruslet bortover kaien stakk en pike plutselig hodet opp fra en av seilbåtene og så til-

feldigvis rett på oss da hun spurte: «Er det noen som har lyst på kaffe?». Jeg lo og fortsatte å gå siden det var opplagt at hun snakket til noen ombord, men min franskmann var situasjonens herre og svarte: «Ja takk, to.» Slik ble jeg til min forbløffelse invitert ombord i den berømte jordomseileren «British Steel.»

Piken viste seg å være en New Zealender som seilte med sin mann, og jeg ble fengslet av å høre at de tilhørte et selskap som hadde chartret Chay Blyths båt med skipper og seilt over Kanalen fra England. Jeg spurte en masse om båten og Chay Blyth, som jeg husket litt om fra det jeg hadde lest i avisene. Jeg fikk bekreftet at han hadde seilt jorden rundt alene non-stop med «British Steel», den vanskelige veien fra øst til vest mot fremherskende vinder og strømmer. Jeg syntes det var utrolig, jeg ville høre mer, og min landsmann foreslo at jeg ble med under dekk for å treffe skipperen, som hun sa nettopp holdt på å komme til live etter å ha vært oppe og seilt hele natten. Franskmannen forduftet, og jeg klatret ned for å møte Rob James.

